

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előzetési árak:
helyben, vagy postán keltve:
Egész évre . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főútr. 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előzetési helyben:
Telegráf K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főútr. 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Elyeg-díj minden külön bejelölésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapsz. sora 50 kr.
Nyilatkoztató közlemények minden petit sora 50 krajczár.
Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főútr. 1828. sz. alatt.)
Kéziratok nem adnak vissza.

Vegyelmeztetés!
a vásárló határozottan
ORIGINAL SELTERS

Vegyelmezve
LUDWIG bécsi tanár
udvari tanácsos által.
nem fordítandó a vig-
ra, a tokján és dugaszán
és látható: „ORIGINAL”
elben kapható minden
szertárban és ásványvíz
raktárban.
raktár Debreczenben:
Gerebly Felsőpál.

Zenede palota.
mására hozni,
EDE palotában,
ru üzletet
ezhetők.
gásába ajánlva
ndor.

GER J.
glagyár.”
építettő kö-
nagyobbított
szült
SEREPET
burkolására
simatéglát, vas, cser
k kivitelre s
nyokkal telje-
szívesen szol-
llitmányok a
pontosan esz-
tetü teljesen
G.
óraig a
vath
ban
einfeldház
ulajdonosok.

Szabad a vásár.

(S.) A Budapesten megjelenő »Magyarország« című politikai napilap pár nap előtt olyan szenzációs politikai üzérkedésről rántotta le a leplet, amely méltán kelthetett országserzte kínos megdöbbenést.

Arról van ugyanis szó, hogy egy merőben anyagi, tehát tisztán üzleti ügyekkel foglalkozó nagy vállalkozó konzorciumot alapít oly célból, hogy néhány ellenzéki lapot összevásároljon.

Hát ebben a tényben még nem volna valami, akár politikailag, akár erkölcsileg kifogásolható dolog.

Ámbár a tény még ebben a formában is elszomorító jelenségeket tartalmaz, mert a szellemi javak körében is felburjánzótnak alkalmas ez a kísérlet azt a rideg üzleti szellemet, mely a tőketulajdonosát minden más magasabb érdek kizárásával arra sarkalja, hogy merőben a haszon, tehát a pusztá anyagi érdek szolgálatába álljanak.

Már pedig mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy egy szellemi termék, minő a hirlap, elsősorban valamely magasabb, tehát erkölcsi cél szolgálatában áll és csak mellékesen képezheti az anyagi üzérkedés tárgyát.

Eddig legalább a magyar hirlapirodalom termékei kívül estek ama határon — amelyeken belől a magán haszonra való spekuláció rideg szempontja volt a mértékadó és az elhatározó tényező.

Fájdalmasan kell azonban tapasztalnunk, hogy újabb időben főképpen a fővárosban, olyan hirlapalapításokkal találkozunk, amelyeket ugyszólván üzleti érdekek — tehát önző cél — hozott létre.

Igen természetes, hogy ily szükséglet által életre keltett hirlapok — mint üzleti cikkek, ép úgy képezik az adás-vevés tárgyait, mint bármely más portéka, amelynek az árát a szerint szabják meg, — amilyen a kereslet.

Hogy egyáltalán az időszaki sajtó

termékei valamely érdek szolgálatában álljanak — az ellen kifogást tenni nem lehet. A kérdés mindig csak az, hogy: minő érdek az, melyet valamely hirlap szolgálni kíván.

Ha tisztán anyagi haszonra van feltelve, igen természetesen ennek az érdeknek az előmozdítása a főcélja.

Az ilyen vállalatot aztán — legalább mi itt a vidéken — nem is tekintjük valamely nagyobb erkölcsi hitellel bíró szellemi terméknek, hanem olyan árucikknek, amelynek értékét nem az elvek, hanem a kelendőség határozza meg.

Öndicsekvés nélkül vallhatja be a vidéki sajtó, hogy az a beteges áramlat, — mely bizonyos mértékig erkölcsstelen is — s mely a fővárosi időszaki sajtó terén újabb időben tábrakapott, — a vidéket még eddig megkímélte.

Azok az üzérkek, akik mindent a haszonért tesznek, s áldozatra csak a haszon kilátásával — készek, még eddig csak a fővárosra szorítkoznak.

Mi itt a vidéken elveket harcolunk; erkölcsi érdek az indítója cselekvéseinknek s örömrünk abban van, ha elveink diadalra jutásához egy porszemmel járulhatunk.

Ezért kelt különösen fájdalmas érzést épen nálunk — a vidéki sajtó munkásai — szívében, ha látjuk: mint ejti meg a rideg üzérkedés szelleme még azokat a harcosokat is, akiknek már hivatásuknál fogva bizonyos elvi küzdelem, bizonyos magasabb törekvések részeseinek kell lenniök és nem dobní oda magukat haszonra vágyakozó nagy vállalkozók üzérkedéseinek vak eszközeiül.

Legszomorubb különben ebben a hirlapvásárlási üzérkedésben az, hogy ezek a »nagy vállalkozók« nem csak a lapra, mint árura, hanem ráalkuszának az elvekre, a lelkiismeretre is s a véltelár lefizetése mellett megvesznek olyan portékát is, amely nem képezheti adás-vevés tárgyát, minők a politikai elvek, a meggyőződések és a lelkiismeret — szabadsága.

Hogy aztán még akadjon egy kor-mány, amely — ha aktív részt nem is vesz — de hallgatag tünde és — mint a tények bizonyítják — még helyeselje is ezt a legújabb politikai sportot — az már olyan elszomorító körjelenség, amely méltán megdöbbenhet.

Hogy a »Magyarország« által leplezett esetben minden eleme meg van a legelszomorítóbb korrupciónak, annak elég élénk bizonyítéka az egyik megvásárolt hirlapnak rögtönös elvváltoztatása, amiből kitűnik, hogy Weisenbach ur és társainak nem csak egy hirlapvállalatot sikerült megkaparítaniok, hanem a pénzükön még az elveket is megvásárolták.

Ez az, a mi méltán visszatetszést kelthet minden tisztességtudó és jó érzésű emberben s csak azt kívánhatjuk: vajha a sajtó munkásainak örökre elmenne a kedvük attól, hogy hasonló sorsra juttassák a pennájukkal együtt a lelkiismeretüket is.

Az új műcsarnok.

Gróf Csáky Albin közoktatási miniszter a képviselőház szombati ülésén törvényjavaslatot terjesztett be a Városligetben építendő képzőművészeti kiállítási épület létesítéséről és az erre szükséges költségek fedezéséről. A javaslat így szól:

1. §. Képzőművészeti czélokra Budapesten kiállítási csarnok emeltek, a Városligetnek a Stefánia-ut, Arena-ut és Nagy János-utca által határolt részén levő, a fő- és szék-város tulajdonát képező és általa az államnak 30 évre ingyen átengedett 4000 négyszögméternyi területén.

2. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy a kezelésé alatt álló alapok valamelyikéből 300.000 forintnál nem magasabb összeg erejéig terjedő kölcsönt vehessen föl a kiállítási csarnok felépíthetése czéljából.

3. §. E kölcsönnek legfeljebb 4 1/2% kamat-, és megfelelő tőketörlesztés mellett 30 év alatti visszafizetésére az 1895. évtől kezdve 1924-ig, tehát 29 éven át évi 18,127 forint 48 krajczár vétetik fel a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetésébe, — az 1893. évre esedékes 18,127 forint 48 krajczár egy évi kamat- és tőketörlesztési részlet pedig póthitelképpen engedélyeztetik.

4. §. Jelen törvény végrehajtásával a

— Ki vele, doctor!
— Ott laktok még a hol laktatok?
— Igen.
— Valamikor meglátogatlak, úgy ex abrupto, mintha nem mint orvos, hanem mint jó barátod egészséged után tudakozódnám és akkorra készen lesz terved, melyet veled közölni fogok; ugyis arra vezet utam mindennap.
— Remek eszme. Hanem...
— Nos?
— Úgy vélem, hogy ez nagyon sokáig elhúzódhatnék, míg te elkészítenéd tervedet. Van nekem is egy eszmém.
— Halljuk!
— Látogass meg este, doctor! Anyósommal igazán jól tölténéd el az időt és aztán van ám nagyszerű borom is, havanna szivartogasz szivni és így alkalmam lesz feleségemmel legalább egy rövid ideig egyedül lehetni. Mit gondolsz, megteheded azt nekem?
— Igen szívesen, hógýha azzal kellemetlen helyzeteden segíthetek.
— Segíthetsz. Biztosítalak, hogy anyósom páratlanul művelt és szellemes asszony.
— Jó, meglátogatlak.
— Tehát még ma este?
— Még ma este.
A két jó barát elvált.

Az X. i palotát belsőleg teljesen megváltoztatták. Egyetlen egy butor darab sem maradt a régi, mert attól félt Falomby urnó, a páratlan jó anyja, hogy a régi butor nem lesz eléggé kényelmes az új párnák. Minden lehető elkövetett, hogy egyetlen leányának semmi hiba ne legyen a kényelemben és mert Aranka soha semmit sem végezt egyedül, még ágát is beállította a hálószoba egyik sarkába, melyet nehéz selyem függőnyvel védtett körül és ezt csak gondosságból és nagymérvű

vallás- és közoktatásügyi miniszter bizatit meg.
Budapest, 1894. május 19.

Gróf Csáky Albin, s. k.
vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Az Unió Kossuth fiaihoz.

Kossuth Lajos fiai, kik ez idő szerint Nápolyban vannak, még egyre kapják a kondoleáló leveleket. Ezek közt kétségtelenül legérdekesebbek azok, amelyeket az észak-amerikai Egyesült Államok szenátusa és az ottani képviselőház elnöke küldtek. E két levél szövege így hangzik:

A szenátus fájdalommal értesült Kossuth Lajosnak, a kitűnő hazafinak, a népek szabadsága bajnokának s az Unió egykori vendégének haláláról. A szenátus elhatározza, hogy a Köztársaság alelnöke megbizassék, mikép a nagy halott családjának kifejezze a szenátus fájdalmát.

W. Klea titkár.
E levél márczius 17-én kelt. A másik így hangzik:

A kamara elnöke a kamara határozatának megfelelőleg kifejezi ööknek azt a mély fájdalmát, melyet, Kossuth Lajosnak, a nagy hazafinak, az Unió egykori vendégének halála hírére érzett. A kamara elismervén ama fényes éretyeket, nagyszerű szónoki képességet, összehasonlíthatlan tehetséget és az emberiség ügyei iránt való odaadást, amelyek a szabadság eme apostolatát kitüntették, jelen sorokkal óhajja a képviselők nevében tiszteletteljes rokonszenvét kifejezni.

Charles Crisp,
az Északamerikai Egyesült Államok képviselőházának elnöke.

Ezt a levelet április 7-én küldték a Kossuth fiuknak Nápolyba. Kossuth Ferenc és Lajos Tivadar mindkettőre hosszabb levélben válaszoltak, megköszönvén az Unió szenátusának és képviselőházának elhunyt atyjuk iránt kifejezett kegyeletlen megemlékezését.

Országgyűlés.

Mikor a szombati ülés 10 óra után megkezdődött, mindenkinek feltűnt, hogy a z idegenek karzata, melyen mindenkor diszes hölgyközönség szokott helyet foglalni, egészen üres volt. Tizenegy óra után megoldódott a reptély. A t. Ház zajos üljenzése közepette bevonultak a fantartott helyekre a horvát képviselők. A vitát Gyúrk y Ábrahám gróf nyitotta meg, röviden kijelentve, hogy pártolja Apponyi gróf határozati javaslatát.
B u s a c h Péter tartott ezután szem-

anyai szeretetből cselekedte, hogy leánya esetleges mélyebb sóhajára, nyomban ott teremhesen ágya mellett. Szóval a legmesszebb menő intézkedéseket tette, hogy gyermekei még gondolatban se szenvedjenek hiányt.

Reggel ha felkelt, azon igyekezett, hogy a legjobb kávé álljon rendelkezésére a vőnek, mindegy a legjobb falatokat szedte ki a süteményből neki, csakhogy panaszra ne lehessen és csak csupa gondosságból és páratlan anyai szeretetből. A nagy szeretet nem engedett neki annyi időt sem, hogy eszébe jusson, mikép talán az nem nagyon kellemes a vőre nézve.

Mindig dédelgette, becézgette vejét, lányát, mint valami két kis babát.
Egy napon azonban valakivel találkozhatott Kisfalussy ügyész, mert valamilyen későben jött haza.

A felesége és anyósa a kertben fogadta nyájasan, szívesen.
Aranka, a gyöngéd feleség odasimult széles mellére és okos két szemével oly édesen tudott rá felnézni, hogy a gondos anyós itt lételet oly nagyon feleslegesnek gondolta a szerelmes férj.

Szorongatott helyzetében órájához kapott. Azután egy halk sóhaj tört ki száján és körül tekintett. Az ajtó, a kert czirádás ajtaja azonban kinyílt és belépett a várvavárt. Nyomban hozta szaladt és néma hála-képen megszorította kezét.

— Jó estét, doctor! Igazán ideje már, hogy végre eszedbe jutottam, hogy mégis valahára csak meglátogatgál.

— Valóban korholást érdemlek, barátom. De nagyon sok a teendőm.
Jöjj, bemutatlak édes anyómnak.
— Doctor Tiszahab, városunk legjobb orvosa, anyósom és ime itt nóm.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A mentő angyal.
Irtá: Olive.

Kisfalussy Imre ügyész, mélyen szemébe húzta a kalapját és látszólag gondolatokba merülve sétált egyes-egyedül, a város legnépe-sebb főutczáján, lassu léptekkel.

Mikor már egyszer végignézte az utcát, visszafordult; de alig lépett kettőt-hármat, valaki hátulról a vállára tette kezét. Vissza for-lakti Szóhoz azonban nem birt jutni, először meglepetésében, másodszor pedig Dr. Tiszahaby azonnali megszólításától.

Igen. Dr. Tiszahaby nyájasan, barátságosan szólította meg az ügyész urat, mint a hógýan az régi, jó baráttól illik is. Tiszahaby nemcsak tisztán illemből szólította meg ügyész barátját, hanem bizonyos mennyiségű érdek-lődésből is, mert hát Kisfaludy ügyész ur akkor tájban a mézesheketek élvezte.

— Jó napot, Imre!
— Adjon Isten. Mondá szárazon az ügyész.

— Valóban egészen megemberesedél, mióta láttalak. De hát téged most látni sem lehet, mióta férj vagy. No de nem is csodálom; hiszen az mindig úgy volt, úgy van és úgy is baloz, hogy a fiatal férjek első sorban is barátjaikról feledkeznek meg. Hja! Szép is a menyecske, pénz is van jócskán és kész a boldogság! Mert tudod, barátom: a szegénység nem boldogít, a vagyon nem art.

— Hidd el — szakította félbe az ügyész doktor barátját — hogy a vagyon nem minden. Ámbár én boldog vagyok, hanem...

— Hanem?
— Semmi, semmi!

— Ohó, barátom! Olyan könnyen nem utasíttatja magát vissza egy kipróbált, régi jó barát! A mint veszem észre, a te boldogsá-god nem tiszta; abban valami vegyülék it van.
— Nincsen abban semmi, ha mondom!
Hanem a feleségem édes anyja...
— Aha! Az anyós. De ha jól emlékszem, te a multkor, mikor találkoztunk, nagyon dicsértéd anyósodat, hogy milyen jó anyja, milyen gondos.
— No igen, nagyon jó és gondos anyja és páratlan asszony és épp ez a nagy baj, doctor.

— Hogyan?
— A feleségem édes anyja, az én anyósom páratlan jószágában és gondosságában annyira megyen, hogy egy pillanatra sem hagy a feleségemmel egyedül.

— Az már bizony baj, édes barátom.
— Hidd el, nagyon kellemetlen.
— Elhiszem azt! De hát azon segíteni lehetne, Imre.

— Hogyan, édes barátom?
— Adjuk férjhez az anyóst. Ugyis alig negyven éves és a ki keresztlevelét nem ismeri, harmincznak gondolja.
— Megbolondultál, doctor? Mit gondolsz?
Mit beszélsz? Akkor a vagyon... Hiszen a feleségem egyedül gyermeke anyósomnak!

— Akkor ne adjuk férjhez, Imre barátom.
— De hát, mégis kellene azon segíteni, doctor! Ez az állapot valóban tarthatatlan. Még alig beszélhettem egyedül a feleségemmel, pedig egybekelésünk óta három hónap jóval elmúlt.

Dr. Tiszahaby erre mély gondolatokba merült, miközben végig simította rendezett szakalát. Hirtelen megállt és újra megszólította az ügyészt:

— Imre! Egy eszmém van!

let az eddigi szónokok felett. Főfigyelmét Apponyi és Szapary tisztelt képviselőtársaira fordította. Kimutatta, hogy szerinte Apponyi javaslata képtelenség, és hogy minden bajért Szapary gróf felelős.

Végre egy órai előadás után kijelentette, hogy visszautasítja Apponyi gróf határozati javaslatát és a miniszterelnököt fogadja el.

Az elnöki széklet ekkor Perczel Dezső foglalta el. Bánffy báró pedig elment fogadni a horvát képviselők tisztelgését. — Ez alatt a fiatal Szapary László gróf beszélt a javaslat ellen. Nem fél attól, hogy a függetlenségi és 48-as párt jusson többségre, ép ezért Apponyi javaslatát fogadja el.

Tiszta és istván röviden válaszolva a fiatal Szapary grófnak, a mellett argumentált, hogy a főrendiház tudni fogja, hogy hazafias kötelessége akarata a képviselőház akaratának alárendelni. Az Apponyi Albert gróf által beterjesztett határozati javaslatról azt mondja, hogy az félrendszabály, mely nem elégíti ki senkit és meg is sért minden érdekelt. Ő a gyökeres megoldás mellett van, pártolja a miniszterelnök határozati javaslatát.

Ugron Gábor beszélt ezután a kormány álláspontja ellen. Mint a vita utolsó szónoka, kiterjeszkedett mindenre, felélt mindent, a mivel saját álláspontját csak igazolhatta.

Ugron nem a polgári házasság ellen beszélt, nem a főrendiházat vette védelmébe, erre vonatkozólag felolvasta 85-ben elmondott beszédjét a főrendiház politikai hivatásáról és összea/kotásáról. Ugron beszédjében az országban felkelte/vizálykodásról, és a számos konfliktusról szövegt, a mi az ország békés fejlődését meggátolja.

Ugron beszédre Szilágyi Dezső válaszolt.

A vita ezzel be volt zárva. A legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor lesz, a mikor megtörténik a szavazás.

BELFÖLD.

Királyi biztos az oláhok ellen.

Bethlen Ödön gróf Erdélyből jövet olyan gyanus híreket hozott az oláhokról, hogy jónak látta megbeszélni a teendőket a többi erdélyi képviselőkkel. Hieronyminek is elmondta, ki megkérdezte Torma Miklós szolnok-dobokai alispánt is. Jekelfalussyt is, kik azt mondták, nincs olyan baj, hogy rendkívüli intézkedések lennének szükségesek. Az erdélyi képviselők mindazonáltal királyi biztost kérnek.

Tüntetés egy püspök ellen. Marmaroszigeten közelebb nagy hangverseny volt óriási közönséggel. A hangverseny végén éjjel után a jogakadémia ifjúsága macskazenét rendezett. Meszlényi püspöknek, a ki papságának élen udvariasan köszöntgetett az abczugolónak.

A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslathoz a főrendiházi üzenet letárgyalása, és a miniszterelnök által a javas-

lat újabb visszaküldésére tett indítvány meg-szavazása után a törvényjavaslathoz nem küldik át azonnal alkotmányos hozzájárulást véve a főrendekhez. A kormány az a szándéka, hogy előbb megszerzi azokat az alkotmányos garanciákat, melyek föltétlenül biztosíthatják a javaslatnak a főrendek által való megszavazását, s csak azután küldik vissza a javaslatot a főrendiháznak. A kormány bizik abban, hogy a szükséges garanciák megszerzése nem vesz hosszabb időt igénybe.

KÜLFÖLD.

A szerbiai összeesküvés. Az a külföldi diplomata, a ki Sándor királyt a radikális összeesküvésére figyelmeztette, Thömmel osztrák-magyar nagykövét volt. Thömmel báró már hónapok előtt figyelmeztette a királyt a radikális üzemleire s ez év elején a radikális kormány bukása is az ő befolyásának tulajdonítandó. Thömmel a legutóbbi napokban olyan okmányokat adott át a királynak, melyek kétségtelenné teszik, hogy a radikálisok az Obrenovicus-dinasztiát megakarták fosztani a szerbiai trónról s a Karagyorgyevics-családot akarták helyébe ültetni. Az összeesküvők ez okmányok szerint a katonatisztek közt is toboroztak híveket s az volt a céljuk, hogy éjnek idején behatolnak a konakba s mindkét királyt elfogják, ellenállás esetében pedig meggyilkolják őket. Diplomáciai körökben az összeesküvés fölfedezését s a radikális párt ártalmatlanná tételét az osztrák-magyar diplomácia nagy diadalának tekintik.

Az utolsó trinitárius. Rómában a múlt héten halt meg a mezitábos trinitáriusok szerzetének fő vikáriusa. A meghalt főpap volt utolsó tagja ennek a szerzetnek, a mely már évek hosszú sora óta nem vett föl novíciusokat. Most már csak sarus trinitáriusok vannak, a kiknek a rabszolgaszabadság a czéljuk. A kihalt szerzet spanyol eredetű volt.

Koronázás Bajorországban. A »Vossische Zeitung« szerint a bajor birodalmi kamara két titkos ülésében hozzájárult, hogy Ottó bajor királyt megkoronázzák nagykorúságától és Luitpold regens herceget királylyá koronázzák.

Országos kiállítás.

(A kiállítás általános programjára vonatkozó részletes határozatok.)

Robbanó és gyúlékony anyagok a kiállításból teljesen ki vannak zárva. Tűzijátékszerek, gyufák, gyújtók és éfélék csak utána/za/abban állíthatók ki, minden gyúlékony anyag mellőzésével.

Szeszek és olajok, maró és egyéb anyagok, a melyek a többi kiállítási tárgyakat megrongálhatják, vagy szaguk által és más oknál fogva a közönség terhére lehetnek, csak szilárd, a czélnak megfelelő kisebb tartályokban állíthatók ki. Ily tárgyak kiállítói a kiállítási igazgatóságának biztonsági szempontból elrendelt intézkedéseit teljesíteni tartoznak.

Oly tárgyak, melyek minőségükkel, rendeltetésükkel, vagy primitív előállításukkal fogva a kiállítás céljával össze nem egyeztethek, avagy erkölcsi szempontból kifogásolhatók, a kiállítás igazgatója által a csoportbiztosok meghallgatása után eltávolíthatók.

Azon esetben, ha teljes hitelt érdemlő módon bebizonyítatik, hogy valamely kiállító az általános program 4. §-ának ellenére oly tárgyakat állított ki, melyek nem a magyar korona területén termeltek, sem lényeges részekben itt elő nem állítottak és a melyekre a kivételes eljárás nem alkalmazható, a kiállítási igazgató jogában áll, azokat az illető csoportbiztosok meghallgatása után eltávolítani. A bejelentés eszközésére a kiállítási igazgatóság által kibocsátott bejelentési iverk szolgál, melyek a kiállítás igazgatóságánál, az összes kerületi és helyi bizottságoknál, továbbá a földmívelésügyi miniszterium kiállítási irodájában és a megyei gazdasági helyi bizottságoknál kapthatók.

A bejelentési iverkek az általános, ugy nemkülönb az illető csoportok számára érvényes külön szabályok mellékeltenek.

A bejelentési iverk az egyes rovatok pontos kitöltése mellett a történelmi főcsoportra nézve egy példányban, a jelenkori I—XX csoportokra nézve két példányban állítandók ki és a bejelentő által sajátkezűleg irandók alá.

A történelmi főcsoport számára szolgáló bejelentési iverke nézve a következők jegyzetnek meg:

1. **Leletári szám.** Ezen rovatot a tárgyak beérkezése után a kiállítás igazgatósága tölti ki. Minden egyes tárgy meg lesz jelölve a megfelelő leletári számmal.

2. **A tárgy megnevezése.** Ezen rovatot a bejelentő tölti ki föllemlítvén röviden a tárgy megnevezésén kívül anyagát és szembeöltő ismerető jeleit (fém tárgyaknál pl. zománczát, ékköveit stb.) és esetleges fölrátat vagy évszámát.

3. **Kor, származása, esetleges hiányai.** E rovatnál a fősúlyt a bejelentő a tárgy esetleges hiányainak elősorolására fogja fektetni.

4. **Biztosítási érték.** A tárgy értékén felül a méltányos »pretium raritatis« (a tárgy történelmi vagy régészeti ritkaságának megfelelő érték) is figyelembe jő. Nem értjük itt az u. n. »pretium affectionis«, melynek hullámzása pusztán a tulajdonos öletszerű becsülésétől függ.

E rovatot a bejelentő tölti ki. Szembeöltő tubecslés esetén a szakbizottság fentartja magának a biztosítási érték helyesbítését, a miről a bejelentőt azonnal értesíti.

5. **Esetleges eladási ár.** A kiállítás igazgatósága a tárgyak eladásának közvetítésére nem vállalkozik ugyan, de azon kiállítóknak, kik tárgyaikat esetleg megválni akarnak, alkalmat nyújt a katalógusban az eladási ár megjelölésére.

A bejelentő ívvel kapcsolatban a kiállításra beküldendő tárgyakról mellékelve van az átvételi »Elismervény«, melynek 2., 3. és 5.

A VÉGZET.

Beszély.

Írta: Madarapachnó Fagyasz Etelka.

Már huszonhét éves volt, de még mindég elragadó szép.

Magas, mély értelmet eláruló homloka, melyre éjszótét fűrtök vetettek árnyát, klasszikus orra, bájos mosolyu szája, s az egész arcán előlő sajátosság vegyülése a szerénység és tiszteletet parancsoló büszkeségnek, már magában igézővé tettek őt. Hát még ha felvette ragyogó szempára sugarát, melynek ábrándos, mélabus tekintetéből egy egész álomvilágot olvashatál ki!

De vajjon mi olaszról álmodozhatott e remek teremtés, mely a remény derűje helyett, a méla bánat ködével vonta be arcát? Hisz azt hinnéd, hogy ez édes ajkának csak meg kell nyílniok, hogy ég és föld lakói versenyezzenek óhaja teljesítésében. De haj! nem hiába mondja a költő: »Szépsége a szívnek csak terhére van, mert hisz a ki szép, az mind boldogtalan.« S ime! rajta is beteljesült e mondás.

Bar élvezte a szülői szeretet melegét, s bár ismeretlenek voltak előtte az élet gondjai, még sem volt boldog.

Mihelyt élte tavaszának beköszöntésével, megnyílt előtte az élet illatos kertje, s mennyi remény virágai kecsesgetni kezdék a különböző élvekkél, ő mindegyik mellett egykedvűn haladt el, csak a szerelem vadroszása bimbójt óhajta keblére tűzni.

Csak azt kérte, hogy nyíljon számára minél hamarabb, de teljes pompájában, teljes szépségében, — s maradjon kísérvője élte végeig.

De magas szelleme, s mélyen érző lénye hasztalan kereste amaz egyént, kit szíve egész hevével tudott volna szeretni. Egyszer-egyszer akadt oly lényre, kinek vonzó külseje alatt eszményképét vélte feltalálhatni, de tisztán látó szemei csakhamar észrevették, hogy e látszólagos eszménykép csak csalkép, mely a csabos helyszín alatt nagyon is gyarló oly hibákat rejt, melyek az eszménykép névvel sehogysem egyeztethek össze.

Tán hamarabb ösze/hozza volna őt a

rovatait a tulajdonos már a bejelentéskor kitöltheti, de a bejelentési ívtől el nem választ-hatja.

A kiállítás bezárta után a kiállított tárgyak, az elismervény alján levő nyilatkozatot aláírott tulajdonosnak, vagy meghatalmazottjának vissza fognak szolgáltatni.

A képzőművészeti csoportra vonatkozó bejelentési iverk egyes rovatai nem igényelnek magyarázatot, csupán a mű biztosítási értékét illetőleg megjegyeztetik, hogy a műtárgyak biztosítása a kiállítási alap terhére hivatalból eszközöltetik.

A jelenkori I/2—XX csoportok számára szolgáló bejelentési iverke nézve a következők jegyzetnek meg:

A tárgy biztosítási értéke. A tűzkar elleni biztosítás a kiállítási igazgatóság által a kiállító terhére azon esetben eszközöltetik, ha ezt az illető kiállító kívánja.

Eladási ár. Ezen rovat csak azon esetben töltendő ki, ha a kiállító az illető tárgyat eladni kívánja.

A kiállítási igazgatóság a rendelkezésre álló asztalokat, állványokat, szekrényeket stb., valamint az egyes csoportok kiállítási tárgyaiknak megfelelőleg, egységes tervek szerint készíten-dő asztalokat stb. az önköltségek megtérítése mellett a kiállítóknak használatra átengedi.

Kiállítók, akik tárgyaikat saját szekrényeikben stb. elhelyezni kívánják, a szekrény asztal, állvány stb. rajzát a bejelentési iver beküldésével egyidejűleg a kiállítási igazgatóságnak bemutatni tartoznak, mely azok elfogadása felett határoz.

A bejelentések az általános program 15. §-a értelmében 1894 decz. 31-ig eszköz-lendők.

Később beérkező bejelentések csak különös figyelmet érdemlő körülmények közt 1895 július 1-ig fogadtatnak el.

A kiállítási tárgyak elhelyezése, rendezése és tisztántartása, a történelmi főcsoport kivételével, a kiállító feladata.

Kívánatra e munkát a kiállítási igazgatóság eszközölteti, az ezzel járó önköltségek megtérítése mellett.

A kiállítási tárgyak felügyeletét és megőrzését a kiállítási igazgatóság elégséges számu személyzet alkalmazásával és a legszigorubb óvintézkedések élelbevitésével hivatalból eszközölteti; netáni veszteségért vagy kárt azonban a kiállítási igazgatósága jóváállt nem vállal. A történelmi főcsoport épületeiben, tekintettel az ott összehalmozott műkincesekre, a kiállítás igazgatósága az őrzés tekintetében kivételes óvintézkedéseket fog alkalmazni.

Ha valamely kiállító, vagy egy és ugyanazon csoportba tartozó több kiállító együttesen, pavillont létesíteni kíván, ebbeli szándékukat a bejelentés alkalmával a kiállítás igazgatóságával közölni és a létesítendő építmény pontos tervrajzát bemutatni tartozik.

Ily pavillonok építésére az igazgatóság engedélyre van szüksége.

A kiállítók költségein felállítandó külön pavillonok térdjénél.

sors, egy óhajának megfelelő egyénnel, ha többet forog a világban, de ama kis körben, melyben ő mozgott, vajmi kevés kilátás lehetett arra.

Igy mult aztán év év után, s e remek nő, ki arra lett volna hivatva, hogy külseje bájjával és fenkölt lelkével a bámulók egész seregét gyűjtse maga köré, a kik kéjjel süt-kézreznének szépsége és szelleme sugaraiiban, ismeretlenül, élvek nélkül, magához méltó magasabb lelki által fel nem fedezve, élte napjait.

S a mint ifjúsága multával, mind elérhetlenebbnek tűnt fel előtte ama vágya, hogy egy rokonlelket boldogíthatna, maga is boldogga legyen, egyuttal mind komolyabb s mélabusabbá vált; s borongós kedélye által szülőit is nem egyszer aggodalomba ejtette. S nem kevés gondot szerzett nekik az is, hogy egyetlen gyermekök, kinek öreg koruknál fogva már nem soká lehettek gyámolított, hal-lani, holott már volt egy-két oly kéréje, kiket mások örömmel láttak volna.

Egy napon aztán rászanta magát édes-anya, hogy egész komolyan beszéljen leányával e dolog fölül. Megmondta neki, hogy ők nem akarják senkihez hozzá kényszeríteni, de gondolja meg, mi lesz vele, ha ők a szülők ehalnak? Ama kis vagyon, melyet reá hagy-nak, bár továbbra is meglehetősen gondatlan életet biztosít neki, még sem fogja őt a család élet örömeiért kárpótolni.

Magányos lakása, bármi barátságos legyen is, ridegnek fog tetszeni, ha abban nem környezik szerető lények.

S ha a világ nyújt is majdan életet, az sohasem fog felérni amaz élvekkél, miket szerető szívekkél oszt meg az ember.

Mig amaz élvek csakhamar elvesztik minden ingerőket, s igen sokszor a hideg fá-sultságot vonják maguk után, addig a családi tűzhely fénye, az igazi nő lelkére nézve, mindig vonzó öröm, ha nyugodt a létünk, s jó-tékony halzsám, ha viharral küzdünk.

S addig-addig beszél az őz matróna édes gyermekének, s addig-addig magasztalta előtte, a tegnap nyilatkozó új kéréjét, mig az szakitva addigi amaz elhatározásával, hogy

Talál egyerület Ot Sétah vasárnap d. Munkai műhelyek óráig.

Május a nagyerdő Május pénztár nyá Május D. e. 10 ó.

Május saság közz 10 órakor.

Május gyűlése, a Juntó a Margit-fürdő.

Jan. nagyerdei Juntó Margit-fürdő.

Jan. Juntó Margit-fürdő.

Jan. Juntó Margit-fürdő.

* Gé táncmulat denesetre nagyerdei szufolási g zónsá, gel. nálisan zö szitette fe képeztek a dök. A hős táncz v i d h á z csinnal. A venci zené huzta a táncgyest ké pár tánczó mal szükni magában mint erköl mellett zajt len május óráig tartó Jelen ink közül: Deger László t. f. tisztikar na Ott voltak.

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Urnak V. Em ler század Antalané, K Mikolaé, T Lajosné, T né, öz. V. Szabó Sar Zivuska F ner Edéné

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.
Sótáncgyűlés a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.
Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai műhelyében, szerdán és szombaton d. u. 3-5 óráig.
Május 26. Hittanhallgatók nyári táncvizgalma a nagyerdei vígadóban.
Május 26. Az önálló munkás betegsegélyző pénztár nyári táncvizgalma a Margit-fürdőben.
Május 27. A kaszinó rendkívüli közgyűlése. D. e. 10 ó.
Május 27. A debreczeni-f. abonyi vasút r. társaság közgyűlése, a városháza nagytermében. D. e. 10 órakor.
Május 30. A vadász-társulat rendkívüli közgyűlése, a városháza kis termében. D. u. 3 ó.
Janus 2. A debr. könyvnyomdászok jünálisa a Margit-fürdő tisztermében.
Jan. 3. A Joghallgatók nyári táncvizgalma a nagyerdei vígadóban.
Jan. 3. A függetlenségi kör táncvizgalma a Margit-fürdőben.
Jan. 24. Lódíjazás a nagyerdőn.
Jan. 24. Az iparos-kör nyári táncvizgalma a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

* Gazdász majális. Az idei tavaszi táncmulatságok legsikerültebbje ez ideig mindenestre a szombati gazdász majális volt. A nagyerdei vígadó táncterme nyolcz órára zsufolóság megtelt nagyszámú és válogatott közönséggel. A termet a rendezőség igen originálisan zöld galyakkal, tölgyfa lombokkal díszítette fel, mely díszítés egyik specialitását képezték a felaggatott karton lakadalmas-kendők. A hölgyeket a rendezőség csinos kiállítású táncrendekkel lepte meg, melyeket Dávidházy K. könyvkötő állított ki sok csinnal. A táncmulatságon a fiatalok kedvezzenzenése, a Magyar- és zene-kar huzta a talpalát valót, mely mellett az első négyest két nagy kolonban közel 100-120 pár táncolt. A tour-táncokra ez alkalommal szűknek bizonyult a nagy terem, mi már magában mellette szót a mulatság ugy anyagi, mint erkölcsi sikerének. Fokozott jó kedv mellett zajlott le a sokakra nézve feledhetlen májusi éjszaka tánc egész hajnali 5 óráig tartott.

Jelen voltak a mulatságon notabilitásaink közül:
 Degenfeld József gróf főispán, Ábrahám László t. főügyész, Vecsey Imre v. tanácsnok, a tisztikar nagy számmal képviseltette magát. Ott voltak továbbá:

Ur hölgyek: Szinay Gyuláné, Rotschnek V. Imriné, Bulszter Ágostonné, Schnelner századosné, Bekéssy Lászlóné, Emmert Antalné, Kovács Sándorné, Zalai ezredesné, Mikola Józsefné (H.-Böszörmény), Frumm Lajosné, Tarbay Józsefné, Szakolczai Istvánné, özv. Kocz Elekne, Szabó Kálmánné, Szabó Sándorné, Szöllösy Imréné (Földes), özv. Zivuska Ferenczné, Ábrahám Lászlóné, Brunner Edéné, Czégely Istvánné, Varga Ferencz-

vagy szerelemből, vagy sehogysem meg férjhez, egy hosszú fájó sóhaj kíséretében reáborult anyja kebelére, s azt mondta: »Ugy legyen, a hogy ti kívánjátok!«

Végbement az esküvő. A 18 évvel idősebb nőlegény büszkén lépkedett fényes örnagyri egyenruhájában, hájos arajával, az oltártól kifelé. Hízelt hiúságának, hogy idősebb volt a daczára elnyerhette, ezen, a férfakkal szemben oly tartózkodó büszke, — szép nő.

Mint fog vele kérkedni társai előtt, s mily öröm lesz, a fényes estélyeken megjeleni vele, s gyönyörködni abban, hogyan hódolnak majd neki a férfiak, s hogyan irigylik tőle.

Mig egyrészt a hiúság sarkalta az örnagyot, e szép nővel frigykötésre, másrészt nem kis szerepet játszott nála az önzés is.

Immár jól tud menve a negyvenen, éreznike kezdte az ifjúkori zajos élet utónyomait, melyek köztvény, rossz gyomor stb. által kezdtek nyilvánulni, s ezek vajmi kívánatosak voltak számára egy gyöngéd női lényt, ki mindég körülötte legyen, — s szolgálatára álljon.

S így a szép Izóra, ki ha nem is szerelmes, de melegen szerető férjét vélt benne lelteni, aki gyöngédségével tán képes lesz az ő szívét is kissé felolvasztani, s eddigi sivár életét némileg megédesíteni, csakhamar arra a keserű valóra ébredt, hogy vele csufos játékot űztek.

Nem feleségnek óhajtották, hanem kettős szerepet játszó bábnak, aki egyik napon, mint értékese drágaság emelje a ház fényét, másnapon pedig, mint alázatos, igénytelen, szolgálatkésző ápoló testvér végezze teendőit.

E meggyőződés egyszerre mély űrt vont közébe és férje közé.

S ez idegedenés ellen, hiába akarta a hitvesi kötelesség szavát paizsul használni. Sehogy sem tudott magán erőt venni. Megtett ugyan férje kedvéért mindent, de hidegen, gép módjára.

(Folyt. köv.)

né, Péter Pálné, Tóby Istvánné, Bobory ezredesné, özv. Gerzon Ödönné, Szigmeth Ernőné, Antal századosné, Vecsey Imréné, Simonné, Kardos Lászlóné, Czecilich Istvánné, Faragó Miklósné, Kemény Mórné, Ormódi Lajosné, Péchnyé Kornis Ilona, Bahunek Ignáczné, Szikszai Józsefné, Láberné, Nászainé stb. — **K i s s z o n y o k:** Szinay Erzsike, Rotschnek Olga és Róza, Bekéssy Berta, Szöllösy Margit és Klemma (Földes), Brunner Malvin, Zivuska Irén, Ábrahám Irma, Bacsó Margit, Czégely Vilma, Varga Irén, Péter Margit, Tóby Pépi, Bobory Margit, Gerzon Adrienne, Szigmeth nővérek, Antal nővérek, Simon Mariska, báró Wangerheim Czeleszta, Bulszter Margit, Emmerth nővérek, Kovács Laura, Zalai nővérek, Mikola Margit (H.-Böszörmény), Frumm Paula, Tarbay Mariska, Szakolczai nővérek, Szabó Irén, Kardos Ilonka, Czecilich Mariska, Faragó D. Margit, Kemény Klára, Bahunek Jolán, Szikszai Irén, Láber Margit, Szikszai nővérek, Nászai Elza stb.

A Debreczeni vadásztársulatnak f. é. május hó 20-án tartott rendkívüli tisztújító közgyűlésén

Elnökök: Sári Szabó László, Alelnökök: Simony Gyula, Ügyészek: Hanke Emil, Pénztárosnak: id. Pájer József, egyhangulag,
 (továbbá: I. jegyzőnek: ifj. Gall József, II. „ „ Polónyi Andor;

Választmányi tagoknak:

Balogh István,
 Dr. Blaszur J.,
 Domokos Kálmán,
 Dr. Fráter Imre,
 Gróf József,
 Dr. Kovács Gábor,
 König Károly,
 Lovassy Károly,
 Orosz Sándor,
 ifj. Pájer József,
 Szunyogh Sándor,
 Zselli Imre,
 Póttagoknak:

Békéssy László,
 Boross Márton
 szótöbbséggel választattak meg.

Számvizsgáló bizottság tagjaiul pedig:

Antalovits Gyula
 Cichini Kálmán,
 Palfy Gábor választattak.

* Jogászok és tisztviselők nyári vizgalma. Régóta érzett hiányt akar orvosolni a jogász és tisztviselői kör igazgató választmányja. E körnek tudvalevőleg élen a debreczeni királyi ítélő táblának közserzetet és tisztelthen álló elnöke Puky Gyula ur ő méltósága áll; — mult heten szombaton délután az ő elnöklése alatt megtartott ülésen egyhangulag és lelkesedéssel lett elhatározva, hogy a jogászok, köztisztviselők, és más magán hivatal viselők, ugyszint a társas élet egyéb tényezőinek is összehozása, a családtagoknak egymással megismertetése és szórakoztatása céljából a jövő hónap 9-ik napján a nagyerdő egészen háziassal jellegetű nyári vizgalmat tartanak. A rendezőség megalakítására Márk Endre elnöklése alatt Bocsan Elemér, Ericz Ernő, Harnath Gergely és Papay János lettek megbízva. Kétségtelennek tartjuk, hogy a jogászok és tisztviselők óriási mérvű összeköttetése városunk minden számbavehető tagját egyesíteni fogja e nyári vizgalmon s hogy a háziassal jelleg az egyszerű öltözködés által is foganatol nyertjen, a rendezők mindent el fognak e célból is követni.

* Oláh-röpirat elkobzása Debreczenben. Egy oláh nyelven írt röpirat „Cestuire romana in Transylvania” czimvel jelenvén meg, a benne foglalt hazaelenes izgatás miatt minden példány elkobzása elrendeltetett. Debreczenbe is rendelet jött e tárgyban.

* A márték hitelesítő bélyegek jegyek stb. kijávitása ezután — miniszteri rendelet folytán — közvetlenül és kizárólagosan az állami központi mértékhitelítő bizottság által eszközöndő.

* Utóállítás volt ma a csapó utcai laktanyában. Előállításott 52 idegen illetőségű katoná köteles, kik közül 9-et találtak alkalmasnak a katonai szolgálatokra. Ugyancsak utóállítás lesz még e hó 28-ikán is.

* Megtámadott szekér. Egy tépei szekeres jött be ma reggel a városba a hefi vásárra. Kora hajnalban ért a város alá, mikor három fiatal legény megtámadta a szekeret s minden „indokolás” nélkül felborította. A szegény szekeres gazdát, ki persze kikelt eljárásuk ellen, elagyabugyálták.

* Éjszakai csendélet. Annyi városunkban a csavargó a jobb idő beálltával, mint eső után a béka. Mint ismert csavargó nőket, kik hely és foglalkozás nélkül kóborogják át az éjket, fogta el a rendőrség Kezeik Margitot, Csehi Marit és Tatár Marit. A szép háromságot lepecséztek.

* A legbiztosabb mód. H. ur igen almos természetű s azért, mikor a hajnali vonattal akar elutazni, ugy biztosítja magát az elalvás ellen, hogy este három kakast zár be magával a hálószobájába.

* Artézi kut B-Udvariban. Sajátjágos, hogy mig Debreczenben óriási áldozatok árán se tudunk szert tenni artézi kútra, addig a vidéken levő városok és falvak oly

szerecsenek, hogy csekély áldozattal hozzájutnak az egészséges, jó ivóvízhez. B-U d v a r i b o l írjak például nekünk május 20-iki kelettel a következő levelet:

Régebben tudattam, hogy községünkben négy újabb mélyvízű kut furatása lön elhatározva. Tényleg hozzá is fogtak már két kut furatásához, s ezek közül az egyikből 135 méter mélységről ma felbugyant a víz és a föld színe fölött 1 méter és 40 cm. magasságra emelkedett a csöben: tehát egy artézi kútunk lett. A víz bőséget és nyomásának erejét még biztosan nem határozhatjuk meg, mert folytonosan több-több vizet ad a kut, de körülbelületes számítások szerint 35-40 liter fog per c e n k i n t s z o l g á l t a n i. Meg kell itt említenem, hogy az artézi kutak létesülése Udvariban első sorban a Dr. Tomm Béla körvörös ur érdeme; az ő sürgetése és kitartása törte meg a nép ellenszenvét s ugy készülhetett el az első; persze a többinek a létesülését már a nép maga is óhajtotta. Es mégis Dr. Tomm Béla urat rágalmatkák meg hirlap útján a közegészségügy elhanyagolásával, ugy hogy sajtóper volt kénytelen e miatt indítani. E per lefolyását, mely a Dr. Tomm ur győzelmével végződött, a »Debreczen« közléseiből már ismeri a t. olvasó közönség. Az előjáróság az új kut örmére összeült és nagyot ivott annak vizéből. (r. l.)

* Új kir. ügyész. Dr. Nagy László nyiregházai kir. járásbírósigáj albiró ügyészségre neveztetett ki a debr. kir. ügyészségre.

* Egy vasuti kocsi titka. Beért a vonat az állomásra, de egy külön kucából hiába várta a kalauz, hogy kilépjenek. Végre is rájok nyitott s ott egy urat s hölgyet talált szerelmi ölekezésben. Ez idáig nem volna valami különös, de a megháborított pásztor-órért veszekedni kezdett az illető ur a kalauzzal. Ezért került az ügy a redőrség elő.

* Verekedő hordárok. Ménes Mihály és Kiss Károly hordárok érdekes utcai jelenetet sceniroztak. Össze kaptak tegnap a piacon s jól elverték egymást. Egyikőjük véresen szabadult ki a harcából. A rendőrség előtt az ügynek folytatást következik.

* Átkoldus. Szeith Ferencz kint csavargott az indóházánál s mindenkit megállított egy pár krajczár segélyért. Azután bejárta a várótermetet s valószínűleg lopni akart a lerakott podgyásokból, mikor a rendőrség elfogta.

* Ékszer tolvaj körözése. Gyula-fehérvárról ártit a főkapitányság, hogy ismeretlen tettes egy ottani ékszerestől 152 forint értékű gyémánt garnitúrát eltolvajlott. Miután nem lehetetlen, hogy az illető Debreczenbe szökött, a tettest a debreczeni rendőrség körözi.

Lapunk mai számának hirdetői rovatába foglalt »nagy műkiállítás Münchenben« című sorokra e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Irodalom és művészet.

Felhívás előfizetésre. A jáni kezdő gyermek bizonytalanságával teszem meg az első lépést arra, hogy zsenge verseimet, (összesen harminczat) virágszálak czim alatt összegyűjtve, kiadjam. Nem a nagy nyilvánosság, hanem ismerőseimnek szántam: olvassák el és ha buzditani fognak, dolgozni fognak nagy igyekezettel, ugy, a mint Isten tudom adta. Verseim, melyekhez Tábori Róbert ur, a magyar irodalom e kitünősége, biztatóm előszót írt, — diszes kiállításban f. év június havában fognak megjelenni. Előfizetési ára két korona. Az előfizetése lakásomra: Kádas-utca 1847. küldendők. Debreczen, 1894. május hó. Teljes tisztelettel Farkas Imre.

Közgazdaság.

Az aratási kilátások. Még elég messze vagyunk az aratástól s minthogy az időjárás éppenséggel nem minden vidékre kedvező lévén, nehöl sok eső, másutt pedig alig volt hetek óta eső, helyenkint pedig jég, záporosó, rovarok és köd is pusztítanak, attól tartunk, hogy a vérmeseknek látszó terméskilátások, ha az időjárás mihamarabb meg nem változik kedvezőbbre, sokat fognak csökkenni.

Panaszkodnak is már a gazdák, részben, hogy a sok eső megdöntötte a gabonát, részben hogy a köd és jég főképp a virágzó rozsban jelentékeny kárt okozott. Az országnak mintegy 1/3 részében már meglehetősen sok eső volt, 1/3 részében éppen elégséges és 1/3 részében vagy kevés eső, vagy eső sem volt.

A sok esővel megáldott vidékeken a gabona mindinkább erősebb, tömöttebb lesz, sőt helyenkint annyira buja, hogy megdől, mig az ország felvidéki részében, Pest, Nógrád, Hont, Nyitra, Heves stb. vármegyékben a gabona meglehetősen jól fejlődik és erőteljes; természetesen, mint a hogy a legjobb tábla vidékeken is szoktak lenni kivételek, ugy itt is vannak.

Az alföldi és erdélyi részeken a hol ma még nem mindenütt volt kellő mennyiségben csapadék, a vetések részben sok kívánnivalót hagynak fenn.

A szárazságban nem fejlődött vetések szenvedtek különben fergektől is; így pl. a hesszeni légy, melyre a száraz időjárás nagyon előnyös volt, annyira elszaporodott, hogy

több vidéken, nevezetesen Békés, Csongrád, Arad, Bihar, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Hajdu és Alsó-Fehér vármegyében számos községben a gabona-termés több mint 50%-nyi részben veszélyeztetve van.

Az érdeklőt törvényhatóságok a kormány-nál is lépéseket tettek arra nézve, hogy a ropant nagy pusztítást okozó hesszeni légyek alkalmas uton-módon irtva legyenek.

A szilvoly is föllépett s már igen sok helyen érezhető kárt okozott a gazdáknak.

Általában a mai változó időjárásból folytatolag konsatáljuk ugyan, hogy a gabonavetések nem állanak rosszul, sőt talán azt is mondhatjuk, hogy nagyobbára igen jól néznek ki s régen nem állottak oly szépen, mint most, de nem zárkozunk el attól a gondolattól sem, hogy rosszabbodhatik az állapot, különösen ha rövid időn belül nem javul az időjárás.

Kedvező időjárás esetén az ország némely vidékén oly gazdag aratásra van kilátás, mint a milyen már évek óta nem volt.

A buza excellentül áll a Duna jobb partjának nagy részében s részben a Duna balpartján, a Duna-Tisza közön, valamint a Tiszántúli részeken is.

Még az erdélyi részeken és a Tiszáninneni részeken is legtöbb helyütt kielégítő és jó állapotban van az őszi fő kenyérmérmény. A rozs már kevésbé áll oly jó, mint a buza, ámbár ez is igen javult — természetesen ahol nem volt tulok eső, vagy a hol a szárazság nem csigázta meg a növényzetet.

A ködöt, mely a napok folyamán uralkodott s a melyre még kilátás van, éppen mert gyakori a zápor és zivataros eső, a rozs fogja a legjobban megcsínyleni.

A repce, mely szépen elvirágozott már az ország nagy részében, helyenkint igen jó termést fog adni; nehöl azonban csak gyengén fog fizetni, mert a fergek igen nagy mennyisége nagyon megromogta.

Mindent tekintve véve, azért az idén mégis sokkal jobb repcetermésünk lesz, mint az előző években volt. A tavaszi gabonaneműk, főleg az árpa és zab, valamint a kaszálók és kapás növények is, az esőjárt vidékeken szépen gyarapodnak; helyenkint a szárazság miatt sárgulnak és ritkulnak. — A szőlőkben a peronoszpóra már több helyen kezd fellépni; permetezni kezdik. A gyümölcsfák igen jól állanak.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
 Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kösa Barna.**
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
 Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

4125/1894.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonait képező következő tag földek:

1. A város téglavető gödrök közelében az ujosztási földek mellett egytalan levő 38 hold 1471 □-öl majsorsági föld 1894. nov. 1-től 3 évre.
2. A városi körkelemence mellett észak felől fekvő 71 hold 1129 □-öl föld 1894. évi nov. 1-től 3 évre.
3. Az árok réti 103 hold föld 1894. évi nov. 1-től 3 évre.
4. A városi folyó kaszálló felől a monostori út és a nagyerdő közt a löversenyter északi végétől a kovácsok homokjág t-rjedő ugynevezett File halmi 27 hold 684 □-öl föld 1894. évi okt. 1-től 3 évre.
5. A kösely mentén levő egy nevezett Pipagödrök 11 hold 217 □-öl föld 1894. évi okt. 1-től 3 évre és
6. A kincses hegy czimú 24 hold és 694 □-öl föld 1894. okt. 1-től 3 évre a városház nagy termében f. 1894. évi június hó 6-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen, a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adani.

Miről az árverési ohajtók azzal értesítetnek, hogy a feltételekben kitüntetett kiállításai árak 10%-kát bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1894. május 16.

A városi tanács.

(221) 1-2

Eladó!

Az Elepen, a Kadarecsi-

korsmán kívül, a Borosi

hidnál,

10 nyilas tanyaföld

gazdasági épületekkel ellátva,

örök áron eladó.

Értekezhetni Csokonai-utca

1481. sz. a. háznál Illyés Já-

nos tulajdonossal.

Med. univ.
Dr. SICHERMANN A.
fogorvosi műterme

a t. közönség rendelkezésére áll. **Nagy-uj-u. 1708.**

Ingyen foghuzás vasárnap d.e. 8-10-ig.

Az „István” gőzmalom társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRTEGYEZÉSE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett éledek, huzások és szállítási módokról vonatkozó egyezmények szerint.

NY HETI NYOMKÖZLETSÉG NÉLKÜL.
 Készpénzfelvétel mellett, szákkal együtt:

A. Asztali daru meggyesemű	100 kftó
B. Szinte „aproszemű”	14.00
C. Kiváló minőségű	14.00
1. Langliszt kivonat	12.90
2. Előrendelt zsemlye liszt	12.90
3. Zsemlye liszt	11.80
4. Előrendelt kenyér liszt	11.80
5. Közép kenyér liszt	11.80
6. Kenyer liszt	10.00
7. Tökényi kenyér liszt	8.80
8. Tökényi kenyér liszt	8.80
9. Fiumi kenyér liszt	8.80
10. Fiumi kenyér liszt	8.80
11. Fiumi kenyér liszt	8.80
12. Duna közepi kenyér liszt	4.40
13. Duna közepi kenyér liszt	4.40
14. Csikó közepi kenyér liszt	3.80
15. Csikó közepi kenyér liszt	3.80

A zsekké szilárdalma, teljesíthetősége szilárdalma.
 A. 3. 0-6 szálalig 85 kilogramm.
 7. 6. 8. szám
 11. 6. 8. szám
 15. 6. 8. szám
 Debreczen, 1894. márczius 14. (2)

Kőbányai polgári serfőző részvénytársaság
KÖBÁNYA.

Képviselet és főraktár
 Debreczen és vidékére
ifj. Áron Manónál
 Debreczenben.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
 teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
 ügyvédi és községi nyomtatványokat.
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
 Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a »DEBRECZEN« című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉÜ KÖRLEVELEKET és ÁRJEJYZÉKEKET.
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással
jutányos árakon.
 Birósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Elismert legtisztább
 aulikus

Krondorfi savanyuviz
**asztali-
 és gyógy-viz**

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír
köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható helyben: Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József Zelmos stb. kereskedőknél

(163.)

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. sz.

Nagy mű-kiállítás Münchenben
1894 jun. 6-án és következő napokon.

F. Hasselmann gyűjteménye.

Aegyptomi, germán, görög, római régiségek; bronz, agyag, zománcozott munkák stb., — értékes szövetmunkák, köztük kiváló ritkaságok.

TÁRGYJEGYZÉK: ingyen és bérmentve, valamint minden közelebbi értesítés

Helbing Hugó által

München, Christóf-utca 2.

(220.)